

призначення об'єкта, необхідні дії для зміни призначення землі на промислове, процедури отримання дозволів на будівництво, тривалість та їх вартість, наявність третьої сторони, що претендує на дану територію, можливі конфлікти.

Отже, прийняття рішення щодо розміщення інвестицій визначається ланцюжком чинників, які формуються географією розташування, національною економікою та державною політикою країн і впливають на вибір кластеру «глобального регіону». Відбір до короткого списку здійснюється за безпосередньої участі інвестора, який досліджує кілька відібраних кластерів, проводить переговори з представниками місцевої влади, вивчає місцевий інвестиційний клімат.

Список використаних джерел:

1. UNCTAD Handbook of Statistics / United Nations Publications. – New York, 2012.
2. Васильченко С. М. Прямі іноземні інвестиції та регіональна конкурентоспроможність/ С. М. Васильченко // Збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Соціально-економічний розвиток і якість життя населення регіону», м. Івано-Франківськ. – Ів.-Франківськ : Видавець Віктор Дяків, 2013.
3. Васильченко Г. В. Технології залучення прямих іноземних інвестицій // Інвестиції: практика та досвід. – 2009. – №16. – С. 5–10.

Оксана Верстяк, к.е.н.,

Чернівецький-торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м.Чернівці

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО РИНКУ ЯК ОДНОГО З ВАЖЕЛИВ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ФУНКЦІОНУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Зниження світової економічної активності відчутно позначилося на уповільненні динаміки світової торгівлі. Серед основних чинників, що зумовили таку динаміку, – стагнація економік розвинутих європейських країн та уповільнення темпів економічного зростання країн, що розвиваються.

Очікування учасників фінансових ринків щодо можливого скорочення монетарних стимулів ФРС США разом з позитивною інформацією щодо стану економіки США сприяли зміцненню курсу долара США відносно інших провідних валют. Індекс НЕОК (рис. 1) долара США у червні досягнув максимального рівня з липня 2012 року (+1,1% у середньому за квартал). Темпи укріплення НЕОК долара США уповільнилися в липні до 0,3%. У серпні 2013 р. індекс долара США знецінився на 1,6% порівняно з липнем (у середньому за період) у зв'язку з надходженням позитивних даних щодо розвитку економіки країн Єврозони [2].

Курс євро знецінився відносно долара США на 1,0% – до 1,3065 дол. США за євро в середньому за квартал, курс російського рубля – на 4,0% – до 31,6 руб. за дол. США за одночасного знецінення відносно бівалютного кошика. Тенденція до знецінення курсу рубля продовжилася в наступні місяці 2013 р. (3,6% та 0,8% у липні та серпні відповідно) (рис. 2).

Рис. 1. Індеси НЕОК гривні та долара США (12.1999=1), 2009–2013 рр.*
* Джерело: ФРС США, власні розрахунки

Після оголошення Б. Бернанке планів ФРС щодо згортання програми кількісного пом'якшення ФРС США (22 травня 2013 р.) посилюється вплив капіталу з нових ринкових економік.

Рис. 2. Курси євро та російського рубля до долара США (в середньому за період)*
* Джерело: ThomsonReutersDatastream за даними IFS

Знецінення вартості фінансових активів ринків, що розвиваються, прискорилося і набуло загального характеру. Вартість запозичень для нових ринкових економік підвищилася. У серпні нестабільність поширилася на валютні ринки нових ринкових економік [3]. Премія за ризик для України за індексом EMBI+ суттєво зросла – у середньому за II квартал 2013 р. порівняно з попереднім кварталом на 77 б. п. (на 58 б. п. за свопами на суверенний дефолт). Стрімке зростання цього показника продовжилось в липні (на 55 б. п.) з певною коррекцією у серпні (на -11 б. п.). Зростання премії за ризик за свопами на суверенний дефолт становило відповідно 67 та 25 б. п. (рис. 3).

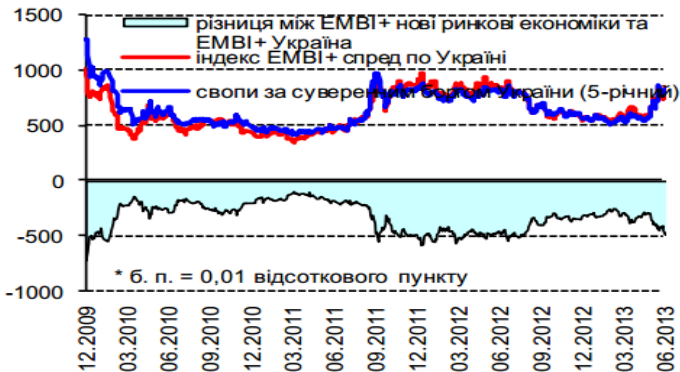

Рис. 3. Динаміка премії за ризик для України, б. п., 2009–2013 рр.*

* Джерело: Cbonds, ThomsonReutersDatastream.

На світових товарних ринках ціна сталі знизилася на 6% у середньому за квартал, приблизно до рівня початку 2010 року, в умовах погіршення перспектив світового економічного розвитку та слабого попиту. Ціна нафти знизилася відповідно на 8,7%, пшениці – на 2,4%. У той же час з кінця червня 2013 р. зростання ціни на сталь відновилось одночасно з підвищенням цін на нафту. Цьому сприяло підвищення довіри інвесторів до економіки Китаю, у той час як підвищення цін на нафту обумовлено геополітичною нестабільністю на Близькому Сході та Північній Африці (рис. 4).

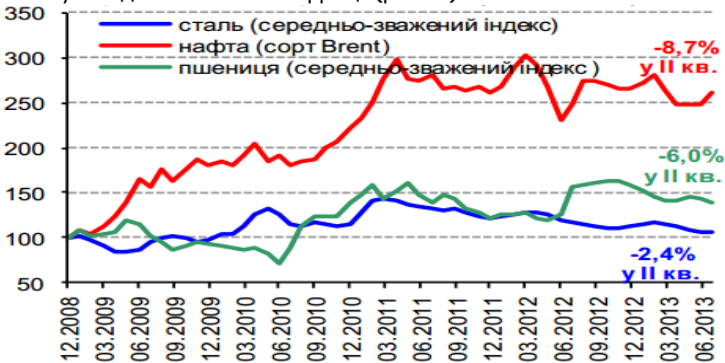

Рис. 4. Вартість сталі, нафти, пшениці (12.2008=100)*

* Джерело: IMF, CRU, власні розрахунки

Таким чином, у 2012 році зберігся низхідний тренд розвитку світової економіки. Економіка країн зони євро вдруге з початку кризи увійшла в рецесію: скорочення ВВП порівняно з попереднім роком становило 0,6%. Темп приросту економіки Росії уповільнився у 2012 році до 3,4%, Китаю – до 7,8% (найнижчий приріст за період із 1999 року). Низькі

базові процентні ставки та застосування традиційних і нетрадиційних інструментів регулювання ліквідності дозволили зупинити негативну тенденцію до скорочення балансів фінансових установ та стабілізувати фінансові ринки.

Список використаних джерел:

1. Богданова Т. Г. Джон Хей та американо-англійські відносини в Китаї (1897–1900): автореф. дис... канд. іст. наук : 07.00.02 / Т. Г. Богданова ; Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. – Луганськ, 2010. – 20 с.
2. Мороз А. М. Національний банк і грошово-кредитна політика. Частина 1 [Електронний ресурс] / А. М. Мороз, М. Ф. Пуховкіна. – Режим доступу: ukrkniga.org.ua/ukrkniga-text/18/35/
3. Пухтаєвич Г. О. Аналіз національної економіки [Електронний ресурс] / Г. О. Пухтаєвич. – Режим доступу: <http://library.if.ua/book/93/6450.html>

Елена Дубровская,

УО «Белорусский торгово-экономический университет
потребительской кооперации», г. Гомель, Республика Беларусь

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ОБЩЕЙ ТЕОРИИ ФИНАНСОВЫХ РИСКОВ

Анализируя финансово-хозяйственную деятельность организаций, можно отметить, что их функционирование сопровождается многочисленными финансовыми рисками, усиливающими свое влияние в условиях рыночной экономики. Особенно ярко глубина и последствия финансовых рисков проявляются, при значительном преувеличении возможностей современных финансовых инструментов управления рисками.

Финансовые риски влияют на результаты финансовой деятельности и финансовую стабильность организаций, ограничивают их деловую активность, источники финансирования. Поэтому разработка общей теории финансовых рисков, определение форм и методов их минимизации - одна из актуальных задач финансового управления. Сформулируем и обоснуем основные положения, характеризующие общее в теории финансовых рисков и необходимые для их понимания взаимосвязи.

1. Финансовый риск нельзя полностью устранить. Данное положение прямо вытекает из общеизвестной и базовой для финансовой теории концепции взаимосвязи «риск-доходность». Согласно этой концепции, которая имеет очевидные эмпирические доказательства, отсутствие финансового риска приводит к реализации формулы: *no risk - no money*, т. е. элиминирование финансовых рисков возможно лишь вместе с отказом от дохода по финансовым сделкам.

2. Финансовый риск измеряется определенной вероятностью. Данное положение свидетельствует, что финансовый риск может выступать в качестве вероятности потери предприятием части своих ресурсов, недополучения доходов или появления дополнительных расходов в результате осуществления определенной производственной и финансовой деятельности, [1, с.14].